

Bassa de la Gavarra

Olesa de Bonesvalls

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Mas de la Gavarra. 08795 OLESA DE BONESVALLS
Emplaçament A prop del mas La Gavarra, entre aquest i la carreters BV-2411

Coordenades:

Latitud: 41.3493
Longitud: 1.81292
UTM Est (X): 400693
UTM Nord (Y): 4578214

Classificació

Número de fitxa 08146 - 127
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Es troba molt plena de matolls.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 008A00003
Fitxes associades:
[Mas la Gavarra](#)
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dl., 08/08/2005 - 02:00
Autoria de la darrera revisió: María del Agua Cortés Elía, OPC
Data de la darrera revisió: dv., 27/02/2026 - 14:50

Descripció

Entre el mas la Gavarra i la carretera BV-2411 d'Avinyonet a Olesa, hi ha una bassa natural que era lloc d'aturada i abeurada pel bestiar que passava per la carrerada. Hi ha dues pollancre que estan dins la bassa. Aquest era un punt de confluència de camins ramaders. Per aquest lloc passava la carrerada de Begues, carrerada que al terme d'Olesa arrenca del coll de Garró, important cruïlla de carrerades on també fa cap la carrerada de la Cerdanya que, de les Gunyoles, es dirigeix per la riera dels Pelagons fins a Cantallops. El camí discorre des d'aquest punt fins a Olesa de Bonesvalls sempre per la dreta de l'actual carretera. Des de la riera dels Pelagons, surt del terme d'Avinyonet i va a trobar la bassa de la Gavarra, seguint el seu trajecte passant molt a prop del Mas Cort Vell i entra en mig d'unes vinyes que l'han llaurat i esborrat. A partir d'aquí segueix per sota de cal Joan pel mig del bosc i davalla fins a cal Camat. Per una pista arriba a l'Hospital de Cervelló i d'aquí segueix fins arribar a Begues en un camí actualment molt desdibuixat que segueix pel costat dret de la carretera.

Observacions:

Degut al poc ús que se'n fa actualment de la bassa, aquesta es troba molt plena de matolls i herbes que en alguns punts no deixen veure l'aigua que s'acumula en ella. Generalment, els ramats no passaven dels 200 caps de bestiar, però a l'hora de fer la transhumància feien servir l'antiga estratègia -molt comú al Pirineu- de baixar el ramat en societat, és a dir, barrejant tres o quatre ramats per tal d'estalviar esforços i costos. En arribar a les contrades del Penedès, feien la tria dels seus animals i llavors cada pastor s'arribava, amb el seu ramat, fins la casa on havia llogat les herbes per a l'hivern. La transhumància tenia unes dates tradicionals prefixades: baixaven a la tardor, per Tots Sants, abans de les grans nevades hivernals i pujaven a la primavera, els darrers dies d'abril, coincidint amb la fosa de les neus a l'alta muntanya. La durada d'aquests desplaçaments era d'entre 10 i 15 dies, depenent de la ruta escollida i de les condicions climatològiques. Normalment, els pastors acostumaven a fer la fi de la jornada sempre al mateix lloc. En un eixamplament de la carrerada, anomenat parador, hi passaven la nit al ras, al costat de les ovelles, o bé utilitzaven algun dels corrals que hi havia al peu del camí. Al llarg de la carrerada, hi ha diversos eixamplaments o paradors -els amorriadors, reaturades, remontes, o mosqueres- on els animals poden amorriar-se i descansar fins a tres dies. Alguns d'ells són lloc de barreja, on diversos ramaders ajunten els seus ramats en una sola gran ramada que va a muntanya, o de tria, quan cal separar les ovelles pròpies del conjunt de la gran ramada estival.

Història

Aquesta bassa que es troba en una cruïlla de camins ramaders, era un dels llocs de returada més important del municipi d'Olesa. Aquesta carrerada va ser antany un camí important. Camí ral de Barcelona per Gavà i Begues, a Vilafranca. Gran carrerada que des del Pirineu, per Terrassa, Molins de Rei i Torrelles de Llobregat, arribava a Begues, porta d'entrada al Garraf i al Penedès. La carrerada i el camí Ral segueixen molts trams en que són el mateix camí. La unitat formada pel Penedès, Garraf i Camp de Tarragona és, juntament amb el Vallès i l'Empordà, una de les tres grans zones d'hivernada a la transhumància de la Catalunya central i oriental. Els ramats que hivernaven en aquestes zones pujaven a passar l'estiu en algun punt de l'arc de muntanyes que tanquen les comarques del Solsonès, Berguedà i el Ripollès pel Nord i, alguns, tramuntaven aquest arc i entraven a la Cerdanya. Els ramats que sortien del Penedès i del Garraf per anar als Pirineus tenien diversos camins els quals els permetien anar a trobar la carrerada de Solsona, la de Berga o la de la Cerdanya, la qual es desdoblava en dues branques importants, la de l'Alt Berguedà i la del Ripollès (Miralles, 1999).

Bibliografia

ROVIRA, Joan; MIRALLES, Ferran (1999). Camins de transhumància al Penedès i al Garraf. Barcelona. Associació d'Amics dels camins ramaders.

